

128. Spenen van kalveren in twee stappen diervriendelijker

Een groep onderzoekers uit Canada en de Verenigde Staten heeft gekeken naar gedrag en groei bij klaveren na het spenen. In eerste instantie richtten ze zich op vleesvee, waarvan de kalveren op een leeftijd van acht à negen maanden gespeend werden. De onderzoekers ontwikkelden een twee-stappen-manier van spenen. De eerste stap was dat de kalveren een kunststof neusring kregen, waardoor ze niet meer bij de moeder konden drinken. Ze werden dus gespeend terwijl ze nog met de moeder waren. De tweede stap was het fysiek scheiden van de kalveren van hun moeder.

De onderzoekers hebben 18 paren van koe en kalf onderzocht. Er zijn verschillende varianten geprobeerd, waarbij de kalveren een neusring kregen acht, vier of nul dagen voordat ze fysiek van hun moeder gescheiden werden. De kalveren waren gemiddeld zesenehalve maand oud. Zowel de koeien als de kalveren vertoonden geen opvallend gedrag tijdens het dragen van de neusring. Kalveren met een neusring, die dus nog acht of vier dagen bij de moeder liepen, liepen en riepen minder (2 keer per uur versus 56 keer per uur roepen) en lagen meer te rusten na de fysieke scheiding dan kalveren die in één stap gespeend werden. Kalveren die in twee stappen gespeend waren, besteedden gemiddeld één uur per dag extra aan eten dan de kalveren die in één keer gespeend waren. Deze verschillen kunnen uitgelegd worden als teken van minder stress. Het maakte overigens niet uit of de kalveren vier of acht dagen een neusring droegen.

Uit vervolgonderzoek bleek dat het voor de kalveren ook niet uitmaakte of ze 14 of drie dagen met een neusring liepen. Zeven weken na het spenen bleek dat de tweestaps-kalveren beter gegroeid waren dan de éénstaps-kalveren. Er zijn ook koe-kalfparen bekeken bij wie het drinken verhinderd werd door ze aan weerszijden van een hek te houden in plaats van met een neusring. Bij deze paren werd aanzienlijk meer stress gezien na de scheiding dan bij de neusringparen. Behalve bij vleeskoeien is gekeken of deze methode bij melkkoeien ook toegepast kan worden. De kalveren werden de eerste vijf, zes weken bij de moeder gelaten en ook bij deze koe-kalfparen bleek deze manier van spenen tot veel minder stress te leiden.

De onderzoekers menen dat het succes van hun methode verklaard wordt doordat het meer lijkt op het natuurlijke speenproces.

Monique Bestman